

BARCELONA NECESSITA MÉS LAVABOS PÚBLICS I LA SENYALITZACIÓ DELS JA EXISTENTS

- La Síndica de Greuges de Barcelona recomana estudiar la instal·lació de més lavabos portàtils als diferents barris de la ciutat, la creació d'una senyalització dels serveis públics ubicats en els equipaments municipals de tots els districtes, i la viabilitat d'instal·lar serveis públics a tots els vestíbuls de les estacions de metro.

Barcelona, 12 de juliol del 2018 – Arran d'una queixa ciutadana, la síndica de greuges de Barcelona, Maria Assumpció Vilà, ha estudiat en profunditat el sistema de lavabos públics que té Barcelona i ha dut a terme una sèrie de recomanacions a l'Ajuntament de Barcelona. **“La ciutadania desconeix que pot utilitzar els lavabos dels equipaments municipals i si n'és conscient, no sap on són perquè no hi ha una senyalització que ho indiqui”**, ha expressat Vilà.

La manca de lavabos públics d'accés gratuït a la ciutadania i visitants és un debat que fa molts anys que està present a Barcelona. **“La necessitat d'haver d'anar al servei en un moment donat del dia és quelcom universal i afecta persones de qualsevol edat, sexe i nacionalitat”**, ha manifestat la síndica, que ha afegit que **“no disposar ni conèixer on hi ha un lavabo públic fa que sovint s'acabin utilitzant els establiments comercials, si es disposa de diners, o, en cas contrari, de forma furtiva”**.

L'article 42 de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona diu que està prohibit fer necessitats fisiològiques, com ara orinar, defecar o escopir, en qualsevol dels espais públics de la ciutat, llevat de les instal·lacions destinades a aquestes necessitats. La urgència de disposar de més lavabos públics és evident. **“A la ciutat proliferen espais reservats perquè els animals de companyia puguin resoldre les seves necessitats, però, en canvi, les persones segueixen sense saber on tenen un lavabo públic”**, ha declarat Vilà.

La ubicació de nous urinaris pot generar conflicte entre els residents dels carrers on se'ls vulgui col·locar. Per evitar-ho, caldria considerar els espais que l'Ajuntament ha dissenyat pels animals de companyia, ja que són zones obertes bona part del dia i que s'ha estudiat la seva localització per no crear massa molèsties al veïnat. Un lavabo portàtil dins del recinte no entorpiria la seva funció i beneficiaria les persones que

n'haguessin de fer ús. També podrien instal·lar-se en els parcs de la ciutat, ja que són espais d'ús intensiu de famílies i persones de totes les edats.

La síndica de greuges de Barcelona creu que indicar la ubicació de biblioteques, centres cívics, casals de joves, casals d'avis, museus, mercats, seus de districtes, oficines d'atenció al ciutadà i altres establiments municipals d'atenció al públic **“permetria compensar el greuge que moltes persones consideren que pateixen”**. Aquesta seria una primera actuació que permetria oferir a la població un missatge d'interès per resoldre el problema existent. **“Paral·lelament caldria estudiar, sense demora, la implantació del model emprat al Districte de Ciutat Vella als altres districtes de la ciutat”**, ha conclòs la síndica. D'aquesta manera, els residents dels diversos barris tindran l'oportunitat de disposar de serveis públics les 24 hores del dia i reduir els índexs de comportaments incívics. Vilà també ha fet incís, en més d'una ocasió, en la instal·lació de lavabos públics a les estacions de metro.

Ubicació dels lavabos públics a Barcelona (juliol 2018)

La queixa

El promotor de la queixa explica que estava passejant amb el seu fill de dos anys i va entrar a una escola municipal de música del Districte de Sant Andreu per demanar que deixessin entrar al seu fill al lavabo. Sobtadament, va trobar-se amb una actitud totalment intransigent per part de la persona que el va atendre, que va negar l'accés al lavabo al nen. Tampoc van permetre presentar una queixa a la direcció del centre i la situació va tornar-se tensa, fins al punt que van acabar trucant a la Guàrdia Urbana.

El Comissionat d'Educació i Universitats va adreçar una carta al ciutadà en què li demanaven disculpes en nom de la direcció de l'escola municipal de música, i en què afirmaven que si el dia dels fets hi hagués hagut algun membre de l'equip directiu, s'hauria evitat aquesta situació tan desagradable. També manifesta que **“els centres educatius no permeten l'ús de les seves instal·lacions per a persones alienes als centres”**. El Comissionat d'Educació i Universitats lamentava que no es disposi d'espais públics oberts i habilitats per resoldre les necessitats bàsiques dels ciutadans, serveis que en cap cas poden substituir els centres educatius, restringits als alumnes matriculats i a personal.

Mesures aplicades pels diferents equips de Govern

Revisant les **diferents solucions que han cercat els diferents equips de Govern** de l'Ajuntament de Barcelona per erradicar aquest problema trobem que l'any 2010 l'equip de govern d'aquella legislatura va anunciar la **reforma que va generar molta polèmica i que finalment no va reeixir**: tots els establiments amb terrassa havien d'obrir els serveis al públic en general.

L'any 2012, amb l'augment significatiu de sancions per orinar a la via pública, **el consistori torna a instal·lar urinaris públics als carrers, actuació que des d'aleshores només succeeix quan se celebren revetlles**, festes majors o activitats en què s'espera gran afluència de públic.

A principis de l'any 2014, la Comissió de l'Hàbitat Urbà i Medi Ambient proposa que es garanteixi l'accés i senyalització a la via pública de tots els lavabos públics de la ciutat. En aquell moment l'oferta de serveis públics és de 104 en parcs i jardins, 117 a les platges (temporals) y 1.000 repartits en equipaments. Aquesta proposta garantia l'accés als lavabos les hores d'obertura al públic però continuava deixant al descobert el problema, encara més greu, de l'horari nocturn. **“La major part de la ciutadania desconeixia llavors, i ho fa també ara, la seva ubicació i que poden fer-ne ús. No estan degudament indicats”**, ha expressat la defensora del poble barceloní. La Comissió va concloure la necessitat urgent d'implantar un sistema de senyalització que permetés conèixer en un radi pròxim la disponibilitat de serveis públics, **però aquesta mesura no va arribar a aplicar-se**. Tampoc va prosperar que l'ús dels serveis de l'estació de Sants tornessin a ser gratuïts i que se n'obriessin a l'estació de Plaça Catalunya.

A finals de l'any 2015, el nou consistori que governa la ciutat fa una valoració positiva de la **prova pilot iniciada durant els mesos d'estiu al Districte de Ciutat Vella amb la instal·lació de 6 urinaris públics**, malgrat les crítiques rebudes per la ubicació d'algun dels serveis. Aquests urinaris s'han mantingut fixos des d'aleshores i s'hi han instal·lat cinc cabines autorentables, també al mateix districte. Està previst que al novembre se'n posin 8 més.